Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2023-0000148326

Datum
22 februari 2023

Opgesteld door

Samengewerkt met

Bijlage(n)
2

Aan Minister van BZK
Van BFR/BA

nota

Beantwoording commissiebrief inzake nadere vragen evaluaties gemeenten Dijk en Waard en Maashorst

Aanleiding

De leden van de Eerste Kamerfracties CDA, PvdA en PVV hebben naar aanleiding van het verslag van een schriftelijk overleg over de aanpak van de evaluaties inzake de vorming van de gemeente Dijk en Waard en de gemeente Maashorst aanvullende vragen gesteld. Er is uitstel gevraagd voor de beantwoording van deze vragen i.v.m. de noodzakelijke afstemming met de betrokken gemeente en provincie. Deze afstemming heeft plaatsgevonden en bijgevoegde antwoordbrief leggen wij ter ondertekening aan u voor.

Geadviseerd besluit

- Het ondertekenen van de brief aan de Eerste Kamer.

Kern

- Per 1 januari 2022 zijn de gemeenten Landerd en Uden samengevoegd tot de nieuwe gemeente Maashorst.
- De actiegroep 'Schaijk hoort bij Oss en niet bij Uden' heeft actief gelobbyd bij het parlement tegen deze herindeling en voor het samenvoegen van de Landerdse kernen Schaijk en Reek met Oss.
- Dit heeft tot een amendement geleid (indieners V.d. Molen CDA en Özütok GL) om een evaluatiebepaling op te nemen in de herindelingswet. Dit amendement is aangenomen en in artikel 9 van de herindelingswet is opgenomen dat:
    - de minister van BZK binnen drie jaar na de herindelingsdatum het parlement een verslag stuurt over het functioneren van de nieuwe gemeente Maashorst.
    - In dit verslag bijzondere aandacht dient uit te gaan naar 1) de positie van alle kernen van de nieuwe gemeente, in het bijzonder de kernen Schaijk en Reek en 2) de wenselijkheid om Schaijk en Reek alsnog bij de gemeente Oss te voegen.
- BZK heeft Berenschot opdracht gegeven om een evaluatie in Maashorst uit te voeren. Deze evaluatie bestaat uit:
    - Ontwikkelen evaluatieontwerp
    - Uitvoeren 0-meting
    - Uitvoeren daadwerkelijke evaluatie in 2024.
- Stand van zaken is dat het evaluatieontwerp is ontwikkeld en de 0-meting uitgevoerd (hierover wordt u in een aparte nota nader geïnformeerd).

- Het parlement is geïnformeerd over de totstandkoming van het evaluatieontwerp.
- De actiegroep uit Schaijk heeft zich omgevormd tot het 'Burgercomité Schaijk en Reek' en een brief gestuurd aan het parlement over het evaluatieontwerp Maashorst. Strekking:
    - Focus van de evaluatie Maashorst moet exclusief liggen op de positie van Schaijk en Reek en het draagvlak in deze kernen voor de geëffectueerde herindeling.
    - Er moet een referendum worden gehouden in Schaijk en Reek.
    - Niet de gemeenteraad van Maashorst, maar de MBZK moet een oordeel vellen over de resultaten van de evaluatie.
- N.a.v. het verslag van het schriftelijke overleg over dit onderwerp zijn er vanuit de EK een aantal vervolgvragen gesteld in lijn met de brief van het Burgercomité Schaijk en Reek. De lijn van uw reactie zoals wij die voorstellen:
    - Het gaat om een evaluatie, niet om een heroverweging van de herindeling. Wel kan de evaluatie aanleiding geven tot een heroverweging.
      De vraag of het wenselijk is om Schaijk en Reek alsnog bij Oss te voegen dient ook in dit perspectief bezien te worden. Dat betekent dat het onderzoek vooral duidelijk moet maken of het functioneren van de gemeente Maashorst ten aanzien van de kernen Schaijk en Reek aanleiding geeft tot een wijziging van de gemeentelijke indeling en hoe groot het draagvlak in deze kernen is voor de gemeente Maashorst is, ruim twee jaar na de herindelingsdatum.
    - U bent van mening dat de evaluatie recht doet aan artikel 9 van de wet. De evaluatie gaat niet *exclusief* over de positie van Schaijk en Reek, maar dit is wel een belangrijk onderdeel van de evaluatie.
    - U brengt verslag uit aan het parlement over de evaluatie en reflecteert op de uitkomsten. Conform herindelingsbeleid is het echter aan de gemeenteraad Maashorst om conclusies te trekken over de uitkomsten en hier eventueel vervolg aan te geven.
    - De mening van inwoners uit Schaijk en Reek wordt gepeild middels een enquête. Naast het uitzetten van de enquête onder een aselecte groep inwoners, is er ook de mogelijkheid voor alle inwoners om de enquête in te vullen.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Brief aan EK	
2	Brief Berenschot aan Burgercomité Schaijk en Reek	